

Progressief PN

Aan de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit van de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag
Westersingel 12
3014 GN Rotterdam

Rotterdam, 5 februari 2025

SCHRIFTELIJKE VRAGEN | GRATIS OPENBAAR VERVOER VOOR LAGE INKOMENS

Geachte bestuurscommissie,

Onze fracties zijn verheugd dat de provincie Zuid-Holland gratis openbaar vervoer gaat aanbieden aan inwoners met een laag inkomen.¹ Dat doet de provincie in de daluren en alleen in de eigen concessiegebieden. Hierdoor valt de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (MRDH) buiten deze regeling. We begrijpen ook dat er overleg is geweest tussen de provincie en de MRDH, maar helaas zonder succes.

Tegelijkertijd zien we in veel verschillende gemeenten binnen de MRDH al initiatieven vanuit gemeenten: meerdere gemeenten bieden aan inwoners boven de AOW-leeftijd al gratis openbaar vervoer aan. Rotterdam doet dit ook voor kinderen van 4 t/m 12 jaar, en het meest hoopgevend voorbeeld is Krimpen aan den IJssel, dat sinds vorig jaar inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum vrij reizen in de daluren aanbiedt.²

¹ <https://www.ad.nl/rotterdam/minima-in-zuid-holland-kunnen-vanaf-zomer-gratis-met-ov-in-daluren-maar-niet-alle-vervoerders-doen-mee~a0c14ab8/>

² <https://krimpenaandenijssel.nl/krimpen-aan-den-ijssel-breidt-gratis-ov-uit/>

Gratis openbaar vervoer voor mensen met een laag inkomen is dus mogelijk. Wij zouden graag zien dat ook de metropoolregio ervoor kiest om deze belangrijke doelgroep betere toegang te geven tot het openbaar vervoer. De inwoners met het laagste inkomen zijn namelijk ook de groep die het meest afhankelijk is van het openbaar vervoer. Het autobezit is in deze groep relatief laag: als je huishoudens naar inkomen indeelt in tien groepen, bezit maar 29% van de armste groep huishoudens tenminste één auto.³ Ter vergelijking: gemiddeld is dat 70%. Onze regio kent ook relatief veel arme huishoudens, zo heeft 17,6% van de huishoudens in Rotterdam een inkomen tot 110% van het sociaal minimum⁴, landelijk is dat 9,7%.⁵

Daarom stellen wij de volgende vragen:

1. Is de bestuurscommissie met onze fracties van mening dat het openbaar vervoer toegankelijk en betaalbaar moet zijn voor alle inwoners van de metropoolregio?
 - a. Zo ja, erkent de bestuurscommissie dat gratis OV voor minima een middel kan zijn om de toegankelijkheid en betaalbaarheid te waarborgen?
 - b. Zo nee, waarom niet?
2. Is de bestuurscommissie het met onze fracties eens dat juist in een regio met relatief veel armoede, de toegankelijkheid van het OV onder druk staat door stijgende kosten van leven en stijgende prijzen?
3. Hoe weegt de bestuurscommissie het besluit van de Provincie Zuid-Holland om minima gratis OV aan te bieden - in vergelijking met de bestaande gemeentelijke kortingsregelingen binnen de MRDH?
 - a. Hoe heeft de bestuurscommissie zich opgesteld in overleggen met de provincie over dit besluit?
 - b. Wat is de reden dat de MRDH niet direct is aangesloten bij het initiatief van de provincie?

We begrijpen uit het eerder genoemde artikel van het AD dat de MRDH onderzoekt wat de kosten zijn van een proef met gratis OV voor lage inkomens. Omdat we dat hier voor het eerst horen, zijn we benieuwd naar de vraagstelling en de scope van dit onderzoek.

4. Wie voert dit onderzoek uit welke opdrachtformulering is hiervoor gehanteerd?
5. Wordt er bij het onderzoek naar de kosten gewerkt met meerdere opties voor de inkomensdoelgroep, dus niet alleen 100% van het sociaal minimum maar ook 110, 120 en 130%?
 - a. Zo nee, is de bestuurscommissie bereid om dit alsnog te doen, zodat de verschillende opties zorgvuldig kunnen worden afgewogen?
6. Is de bestuurscommissie het met onze fracties eens dat het vanuit rechtvaardigheid wenselijk is om binnen de MRDH zo min mogelijk verschillen te hebben in kortingsregelingen?

³ <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2023/07/autobezit-en-kilometers-huishoudens-naar-inkomen-2019>

⁴ In 2024: <https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Agenda/Document/2a6f2686-1fc5-4fc8-ac6c-e56802a42cb7?documentId=22fcc3ea-82c1-41c4-98fe-5fbfd3abae36&agendatemplId=fef53675-9cca-4e72-9189-91137cf19438>

⁵ In 2023: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83841NED/table?ts=1738148094420>

- a. Zo ja, is de bestuurscommissie dan met ons van mening dat de optie 'gratis OV tot 130% van het sociaal minimum' de voorkeur geniet omdat Krimpen a/d IJssel dat reeds aanbiedt?
- b. Zo nee, waarom niet?

Het invoeren van gratis openbaar vervoer voor minima heeft als bijkomend voordeel dat het aantrekkelijker wordt om het openbaar vervoer te pakken en een vervuilende auto of scooter te laten staan. Ook wordt het voor deze groep aantrekkelijker om in de daluren te reizen in plaats van in de spits, waardoor de druk op het materieel en personeel in de spitsuren kan afnemen.

7. Worden de financiële gevolgen van dit soort bijkomende voordelen in beeld gebracht in het onderzoek naar de kosten?
 - a. Zo nee, waarom niet?
8. Worden de gevolgen voor de bredere maatschappelijke welvaart - zoals betere kansen op de arbeidsmarkt, minder drukke wegen en een betere gezondheid - meegenomen in bovengenoemd onderzoek?
 - a. Zo nee, waarom niet?
9. Wordt er ook gekeken naar de financiële impact op de vervoerders zelf, bijvoorbeeld in termen van hogere reizigersaantallen en mogelijke extra inkomsten buiten de daluren?
10. Is de bestuurscommissie bereid om, afhankelijk van de onderzoeksresultaten, een proef met gratis OV voor minima in de MRDH te overwegen?

Wij zien de antwoorden op deze vragen met veel belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Marvin Biljoen
GroenLinks Rotterdam

Maarten de Vuyst
GroenLinks Den Haag

Jordy Boerboom
GroenLinks Zoetermeer

Duncan Plomp
GroenLinks Westland

Jeanique Romeijnders
GroenLinks Delft

Yorick Haan
GroenLinks Schiedam

Ans Serieese
GroenLinks Leidschendam-Voorburg

Vera Bik
GroenLinks Nissewaard

Eduard Hartog
GroenLinks Capelle aan den IJssel

Neill Voorburg
GroenLinks Vlaardingen

Marko Ruijtenberg
GroenLinks Lansingerland

Björn Ros
GroenLinks Ridderkerk

Raoul Kleijwegt
GroenLinks Maassluis

Sonja Hibbert
GroenLinks Wassenaar

Saskia Kleewein
Progressief Pijnacker-Nootdorp